

ר' עובדיה מברטנורא חלה אחת בלבד ונותנה לכהן. ואי ליכא כהן קטן או כהן שטבל לקרוי ואיכא כהן בעל קרי מפריש שתי חלות, אחת לאור ואין לה שיעור, ואחת לכהן ויש לה שיעור, אחד מארבעים ושמנה, כדין כל עיסה שנטמאה באונס, דטומאת ארץ העמים טומאת אונס היא, ואוכלה הכהן בקריו כדי שלא תשתכח תורת חלה מישראל: אינו צריך טבילה. ובעל קרי מותר בחלת חו"ל. ואין הלכה כרבי יוסי: ואסורה לזבים ולזבות. רבנן קאמרי לה, דאילו לר' יוסי שריא לזבים ולזבות כי היכי דשריא לבעל קרי: ונאכלת עם הזר על השלחן. דלא גזרינן העלאה אטו אכילה: ונתנת לכל כהן. בין לכהן חבר בין לכהן עם הארץ, כך פ' רמב"ם. ואין שיטת הגמרא מוכחת כן, אלא בין לכהן שאוכל חוליו בטהרה, בין לכהן שאינו אוכל חוליו בטהרה. אבל לעם הארץ אין נותנין שום מתנה ממתנות כהונה דכתיב (דה"ב לא) לתת מנת הכהנים וחלויים למען יחזקו בתורת ה', אין נותנין מנה

בה. רבי יוסי אומר: אינו צריך טבילה - אפילו הוא טמא, אם אין טומאתו טומאה חמורה מותר לו לאכול חלת חוץ לארץ. ואסורה לזבים ולזבות לגדות וליוקדות לפי שטומאתן חמורה, כיוון שהטומאה יוצאת מגופן. ונאכלת עם הזר על השלחן ואין חוששין שמא הזר יאכלנה, ונתנת לכל כהן גם לכהן שאינו אוכל חוליו בטהרה¹⁴:

מנין מתנות הכהונה

משנה ט

ואלו נתנין לכל כהן - גם לכהן שאינו אוכל חוליו בטהרה: החרמים - נכסים שאדם מחריש לכהנים, והבכורות - בכור בהמה טהורה בעל מום, ופדיון הבן - חמשת שקלים, ופדיון פטר חמור - פודהו בשה ונותנו לכהן, והזרוע, והלחיים, והקבה - השוחט בהמת חולין, נותן את החלקים הללו לכהן, וראשית הגז, ושמן תרומה שנטמאת שדינה בשרפה, וקדשי המקדש - קרבנות הנאכלים לכהנים בעזרה, שכולם נזהרים שם לאכלם בטהרה, והבכורים המובאים למקדש וניתנים לכהני המשמר. רבי יהודה אוסר בבכורים ליתנם לכל כהן, שהואיל ואין עושים בהם עבודה, חושש שמא לא ייזהרו לאכלם בטהרה.

אלא לכהנים המחזיקים בתורת ה'. וכן הא דתנן לקמן אלו נתנין לכל כהן, לאו לכהן עם הארץ, אלא לכל כהן אע"פ שאינו אוכל חוליו בטהרה: ט החרמים. לכהנים כדכתיב (במדבר יח) כל חרם בישראל לך יהיה: והבכורות. אי תם הוא הרי זה קדשי מקדש ואי בעל מום הוא כתיב (דברים יב) הטמא והטהור יאכלנו: ופדיון פטר חמור. פודהו בשה ואין בו קדושה: ראשית הגז. דכתיב (שם יח) וראשית גז צאנך תתן לו: ושמן שרפה. שמן תרומה שנטמא: וקדשי מקדש. דלא אסרו לתת לכהן שאינו נזהר מטומאה אלא דבר שיש בו איסור טומאה בגבולין, כגון תרומה ותרומת מעשר וחלה אבל קדשי מקדש ובכורים שמביאין אותם לעזרה, לא חששו, דטהורי מטהר נפשיה: ר' יהודה אוסר בבכורים. דחייש דלמא לא מזדהר בהו, הואיל ואין עושין בהן עבודה. ואין הלכה

כְּרִשִׁינִי תְרוּמָה שעיקרם מאכל בהמה, ונאכלים לאדם בשעת הדחק, **רְבִי עֲקִיבָא מְתִיר** ליתנם לכל כהן, שסובר שכל מעשיהם בטומאה (מעשר שני ב, ד), משום שאינם חשובים אוכל אדם, **וְהַכֹּמִים אוֹסְרִים** ליתנם לכל כהן, שהואיל והם נאכלים בשנות רעבון, הרי הם אוכל:

דברים שהביאו מחוצה לארץ לארץ-ישראל

משנה י

נְתַאי אִישׁ תְּקוּעַ הֵבִיא חֲלוֹת מִבֵּיתָר - ישוב בחוץ לארץ, **וְלֹא קָבְלוּ מִמֶּנּוּ** לפי שאין מביאין תרומה וחלה מחוץ לארץ לארץ, כדי שלא יצאו כהנים לחוץ לארץ לרדוף אחרי תרומות וייטמאו באוירה של חוץ לארץ (שביעית ו, 15).

אֲנִשֵּׁי אֶלְפִסְנִדְרִיא של מצרים **הֵבִיאוּ חֲלוֹתֵיהֶן מֵאֶלְפִסְנִדְרִיא, וְלֹא קָבְלוּ מֵהֶם.**

אֲנִשֵּׁי הַר צְבוּעִים - ישוב ליד לוד **הֵבִיאוּ בְכוּרֵיהֶם קֹדֶם עֲצֶרֶת** - חג השבועות, **וְלֹא קָבְלוּ מֵהֶם, מִפְּנֵי הַפְּתוּבָה שְׁבִתוֹרָה** (שמות כג, טז): **"וְחַג הַקִּצִּיר בְּכוּרֵי מַעֲשֵׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה"** - ששתי הלחם שמביאים בעצרת נקראו ביכורים, והם מתירין את החדש במקדש, לכן אי אפשר להביא ביכורים קודם חג שבועות:

משנה יא

בֶּן אֲנִשִּׁינוֹס הֶעֱלָה בְכוּרוֹת מִבְּבֶל לארץ ישראל, **וְלֹא קָבְלוּ מִמֶּנּוּ** שאין מביאין בכורות אלא מארץ ישראל, שנאמר (דברים יד, כג): **"וְאֶכְלָתָּ לְפָנַי ה' אֱלֹהֶיךָ... מַעֲשֵׂר דְגָנְךָ תִירְשֶׁף וְיִצְהָרְךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנְךָ, מִמָּקוֹם שֶׁאֵתָהּ מִבֵּיא מַעֲשֵׂר דָּגָן, אֵתָהּ מִבֵּיא בְכוּרוֹת, מִחוּצָה לָאָרֶץ שֶׁאֵי אֵתָהּ מִבֵּיא מַעֲשֵׂר דָּגָן, אֵי אֵתָהּ מִבֵּיא בְכוּרוֹת.**

ר' עובדיה מברטנורא כר"י: ר"ע מתיר. ר"ע לטעמיה, דאמר בפרק שני דמעשר שני, דכרשינין כל מעשיהן בטומאה דלא חשיבי אוכל: והכמים אוסרים. דחשיבי להו אוכל הואיל והן נאכלין בשנות רעבון. והלכה כחכמים: * מביתר. שם מקום בחו"ל: ולא קבלו ממנו. דלאכלן אי אפשר שהרי נטמאו בארץ העמים. ולשרפן א"א לפי שאין טומאה זו ידועה, שמא יאמרו ראינו תרומה טהורה נשרפת, להחזירן למקומן אי אפשר שלא יאמרו תרומה יוצאה מא"י לחו"ל, אלא מניחן עד ערב פסח ושרפן: וחג הקציר בכורי מעשיך. דשתי הלחם אקרו בכורים, ומתירין את החדש במקדש:

יא העלה בכורות מבבל ולא קבלו ממנו. דכתיב (דברים יד) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך ובכורות בקרך וצאנך, ממקום שאתה מביא מעשר דגן אתה מביא בכורות. מחו"ל שאי אתה מביא מעשר דגן אין אתה מביא בכורות: הביא בכורי יין ושמן ולא קבלו ממנו. לפי שלא בצרום מתחלה לכך, דאילו בצרום מתחלה לכך שרי, דהכי תנן פרק בתרא